

Verdrag betreffende de visserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan, op 24 januari 1959 te Londen tot stand gekomen

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 21 januari 1960.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 21 januari 1960.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 20 februari 1960.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hiernevens de tekst, alsook de vertaling in het Nederlands, over te leggen van het op 24 januari 1959 te Londen tot stand gekomen verdrag betreffende de visserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan, met bijlage (*Trb.* 1959, 114) ¹⁾.

Een toelichtende nota bij dit verdrag gelieve U Hoogedelgestreng hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het verdrag alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Toelichtende nota

Het op 5 april 1946 te Londen tot stand gekomen Verdrag nopens de vaststelling van een maaswijdte van visnetten en van minimum-maten op sommige vissoorten (*Engelse tekst in Stb.* H 192; vgl. *Trb.* 1953, 105, 1954, 37, 1955, 50, 1957, 12 en 236), ter uitvoering van welk verdrag de wet van 13 mei 1954 (*Stb.* 250) strekt, heeft niet in alle opzichten voldaan. De maatregelen, waarin het verdrag voorziet, te weten het verbod om zeevisnetten te bezigen met een geringere maaswijdte dan de bij het verdrag bepaalde en het gebod om ondermaatse vis van de in het verdrag genoemde soorten na de vangst onverwijld in zee terug te brengen, zijn niet toereikend gebleken om aan de toenemende overbevissing van de Noordzee en van de andere verdragsgebieden het hoofd te kunnen bieden. Ongetwijfeld heeft tot deze minder bevredigende situatie in belangrijke mate bijgedragen de omstandigheid, dat een aantal van de partijen bij het verdrag te kort is geschoten in de vervulling van de op hen rustende verplichting om de naleving van de bedoelde voorschriften te waarborgen.

Een en ander heeft de Britse Regering reeds ongeveer vijf jaar geleden aanleiding gegeven, het initiatief te nemen tot onderhandelingen over een overeenkomst met een ruimere werkingssfeer dan die van het verdrag van 1946. Informele besprekingen, gedurende een aantal jaren voortgezet, resulteerden ten slotte in 1958 in een ontwerp, waarover tussen de betrokken Regeringen een zodanige mate van overeenstemming bestond, dat het als basis voor onderhandelingen kon dienen.

Omtrent dit ontwerp werd door de toenmalige ambtsvoorganger van de eerste ondergetekende advies gevraagd aan het Produktschap voor Vis en Visprodukten, alsook aan het Visserijschap. Uit de ingekomen adviezen bleek, dat bij het bedrijfsleven tegen de materiële inhoud van het ontwerp op zich zelf geen overwegende bezwaren bestonden. Echter werd de wens tot uitdrukking gebracht, dat Nederland op de invoering van een systeem van internationale controle zou aandringen.

Van 20 tot en met 24 januari 1959 heeft te Londen een conferentie plaatsgevonden, tijdens welke het nieuwe verdrag tot stand is gekomen. De Nederlandse delegatie heeft daar aanvankelijk krachtig gepleit voor de onmiddellijke invoering van internationale controle. Nadat haar echter gebleken was, dat een meerderheid van de ter conferentie vertegenwoordigde Sta-

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

ten een zodanige controle, althans voorlopig, onaanvaardbaar acht, heeft zij er zich verder toe beperkt, bij gelegenheid van de behandeling van artikel 7 van het verdrag te verklaren, dat nieuwe maatregelen, zoals bedoeld in het eerste lid, onder (c) tot en met (f), van genoemd artikel, voor Nederland slechts aanvaardbaar zullen zijn, indien zij gepaard gaan met de invoering van een internationaal controlesysteem. De tweede ondergetekende is voornemens een verklaring in gelijke zin af te leggen ter gelegenheid van de ratificatie van het verdrag. Hierbij zij aangetekend, dat sommige van deze nieuwe maatregelen, zoals de instelling van een gesloten visseizoen of de sluiting van bepaalde gebieden voor de visserij, zich aanmerkelijk beter voor internationale controle lenen dan de tot dusverre met het oog op de overbevissing getroffen maatregelen. Overigens is er op het punt van de controle ook een niet onbelangrijke reële vooruitgang geboekt ten opzichte van het oude verdrag, aangezien de commissie thans de bevoegdheid is verleend, aanbevelingen te doen ter zake van nationale of internationale controle (artikel 13, lid 3).

Anders dan het verdrag van 1946 bevat het nieuwe verdrag zelf geen concrete voorschriften met betrekking tot de zeevisserij. Deze voorschriften zullen worden vastgesteld door het verdragsorgaan, de Noordoost-Atlantische Visserijcommissie, die de bevoegdheid bezit aan de Lid-Staten aanbevelingen te doen tot het nemen van de in artikel 7 bedoelde maatregelen, welke aanbevelingen de Lid-Staten in beginsel verplicht zijn op te volgen.

Van deze maatregelen zijn uit het oude verdrag overgenomen die, betreffende de maaswijdte van zeevisnetten en betreffende de maat op zeevis; voorts zijn hiervóór reeds genoemd de aanwijzing van voor de visserij gesloten gebieden en van perioden, waarin de visserij niet zal mogen worden uitgeoefend. Daarnaast vermeldt artikel 7, lid 2, nog een aantal maatregelen, waaromtrent de commissie eerst aanbevelingen zal kunnen doen, nadat haar daartoe de bevoegdheid zal zijn verleend bij een met een meerderheid van twee derden genomen besluit, dat door alle Lid-Staten is aanvaard. Wat Nederland betreft, zal de aanvaarding van een dergelijk voorstel de goedkeuring van de Staten-Generaal behoeven.

De ondergetekenden stelden hiervoor, dat de Lid-Staten „in beginsel” verplicht zijn de aanbevelingen van de commissie op te volgen. Deze restrictie dient te worden gemaakt, omdat de Lid-Staten zich met betrekking tot een aanbeveling, welke hun onwelgevallig is, aan die verplichting kunnen onttrekken door binnen de in artikel 8 vermelde termijn tegen de aanbeveling bezwaar te maken. Bovendien is het na verloop van

twee jaar mogelijk, de aanvaarding van een aanbeveling te beëindigen (artikel 10).

De Noordoost-Atlantische Visserijcommissie, waarvan de voornaamste taak bestaat in het vaststellen van de hiervóór genoemde aanbevelingen, dient voor elke sector van het in artikel 1, eerste lid, omschreven verdragsgebied een regionale commissie in te stellen, welke onder meer tot taak heeft ontwerp-aanbevelingen voor te bereiden voor de in de betrokken sector te nemen maatregelen (artikelen 5 en 6).

Terwijl het verdrag van 1946 slechts strekte ter bescherming van een aantal met name genoemde vissoorten, vindt het nieuwe verdrag toepassing op alle zeevissoorten, alsook op schelpdieren. Dientengevolge zullen in de toekomst ook beschermende maatregelen kunnen worden getroffen met betrekking tot haring en makreel en ten behoeve van mosselen. Als overgangsmaatregel is in artikel 16 van het nieuwe verdrag bepaald, dat de in de artikelen 5, 6, 7, 8 en 9 en de bijlagen I, II en III van het verdrag van 1946 vervatte regelen betreffende de maaswijdte van zeevisnetten en de maat op sommige zeevissoorten van kracht blijven met dien verstande, dat zij voor de toepassing van het nieuwe verdrag worden aangemerkt als een aanbeveling in de zin van dat verdrag, waartegen geen bezwaar kan worden gemaakt.

Het nieuwe verdrag zal in beginsel eerst in werking treden, wanneer het door alle partijen bekrachtigd is. Ten einde echter te voorkomen, dat de inwerkingtreding van het verdrag onnodig lang wordt vertraagd door het uitblijven van slechts enkele bekrachtigingen, is de mogelijkheid geschapen, dat de Staten, die op 31 maart 1960 hebben bekrachtigd, indien zij ten minste zeven in getal zijn, bij protocol de datum vaststellen, waarop het verdrag voor hen in werking treedt.

De ondergetekenden zijn van oordeel, dat het verdrag ondanks de daaraan klevende tekortkomingen, met name wat betreft de controle op de naleving, toch een zodanige verbetering ten opzichte van het verdrag van 1946 inhoudt, dat Nederland tot een spoedige inwerkingtreding van het verdrag behoort bij te dragen. De ondergetekenden streven er daarbij naar, de nederlegging van de Nederlandse bekrachtigingsoorkonde te Londen vóór 31 maart 1960 te doen geschieden.

De Minister van Landbouw en Visserij,

V. G. M. MARIJNEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

H. A. KORTHALS